

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الگو (۱)

رشته طراحی و دوخت

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۴۶۰

پاسبان، شریفه ۶۴۶

الف ۱۷۹ پ الگو (۱) / مؤلفان: شریفه پاسبان و دیگران. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران،

۱۳۹۲ ۱۳۹۲

۲۷۲ ص. :مصور- (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۴۶۰)

متون درسی رشته طراحی و دوخت گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته طراحی و دوخت دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.

۱. خیاطی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ب. عنوان. ج. فروست.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

همکاران محترم و هنجاریان عزیز:
پیشنهادهای و نظرهای خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی:
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir
www.tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)
وب گاه (وب سایت)

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
عنوان و کد کتاب: الگو (۱) - ۳۵۹/۸۳
مؤلفان: شریفه پاسبان، فاطمه صدر اصفهانی، رویا کریمی، طاهره ذاکر رضوی
صفحه‌آرا: فاطمه رئوف‌پی - فریبا رهدار
طراح گرافیکی تصاویر: فاطمه رئوف‌پی - فریبا رهدار
رسامی الگو: فاطمه رئوف‌پی - فریبا رهدار
طراح جلد: مریم کیوان
اعضای کمیسیون تخصصی: حمیده گرابلی، محترم نی زاری، کوکب نخعی، عباس میرشجاعیان حسینی، زهرا
ستاری، اکرم رستگاری مقدم ناجی، زهرا امانی تهران، آمنه شیخ، زهرا فیروز یار، فاطمه صنعتی
نوبت و سال چاپ: سوم - ۱۳۹۲
نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
تهران - ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۹-۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶،
کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹، وب سایت: www.chap.roshd.ir
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ "داروپخش" تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
کلیه حقوق مربوط به تألیف، نشر و تجدید چاپ این اثر متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی است.
حق چاپ محفوظ است.

سیر تکاملی الگو

پوشش به عنوان یکی از اصلی ترین نیازهای بشر همواره مورد توجه بوده. انسان از بدو خلقت، برای پوشش از حداقل امکانات طبیعت پیرامون خود بهره گرفته است مانند برگ درختان، پوست حیوانات، پوست درختان. اصلی ترین علت تمایل انسان به پوشش، شرم و حیا بوده اما علل دیگری نیز وجود داشته تا بشر در صدد برآید تا در نوع پوشاک خود تنوع ایجاد کند. عللی مانند تغییرات آب و هوایی، پرتو، دین، زیبایی شناسی، وقار و شخصیت و ...

در گذر زمان و با پیشرفت تمدن، انسان توانست پارچه را جایگزین پوشش های قبل کند. پوششی که تا آن زمان بدور بدن می پیچید با ورود پارچه تغییر اساسی کرد و هنر خیاطی به کمک گرفته شد تا پوشش را هر چه زیباتر و شبیه تر به شکل بدن تهیه کند.

با تغییر شکل در نوع لباس ها و زیباشناسی، بشر توقع جدیدی از پوشاک بوجود آورد و هر روز سعی می شد لباس ها زیباتر از قبل باشند بنابراین خیاطان از روش های خاصی استفاده می کردند و لباس را روی تن شخص تهیه می کردند و گاهی از مانکن های چوبی برای این کار بهره می گرفتند که این کار زمان زیادی را بخود اختصاص می داد.

این مشکل افراد را به فکر انداخت تا روشی بیابند که علاوه بر سهولت به آن سرعت نیز ببخشند از آن جمله افراد «باتریک» آمریکایی بود که روش الگوی کاغذی را در سال ۱۸۳۶ میلادی ابداع نمود به مرور زمان الگوی مسطح جایگزین روش حجمی شد و تحول عظیمی در تولید پوشاک بوجود آورد و می توان الگو را به عنوان پایه و اساس و شالوده معرفی کرد.

در سال های اخیر شرکت های مختلف تلاش نمودند تا روش های مناسب تری را برای سهولت و دقت بیشتر ابداع کنند. به این روش ها در اصطلاح متد گفته می شود که عبارتند از: گرلاوین، متریک، مولر و ...
الگوهای ارائه شده در این کتاب براساس روش متریک است.

وسایل الگو

■ در حرفه خیاطی علاوه بر آشنایی با فن خیاطی نیاز به شناخت ابزار است. بکارگیری صحیح ابزار، سرعت، دقت و زیبایی کار را افزایش می‌دهد. در این قسمت شما با ابزار مورد نیاز آشنا می‌شوید.

معرفی ابزار و وسایل الگو

۱- متر	۶- خط کش پیستوله	۱۱- چسب
۲- خط کش	۷- خط کش ماری	۱۲- قیچی
۳- خط کش T	۸- کاغذ الگو	۱۳- سوزن ته گرد
۴- گونیا	۹- کاغذ پوستی	۱۴- مداد
۵- خط کش منحنی	۱۰- نایلون و مقوا	۱۵- مداد رنگی

● تصویر ۱-۱ ●

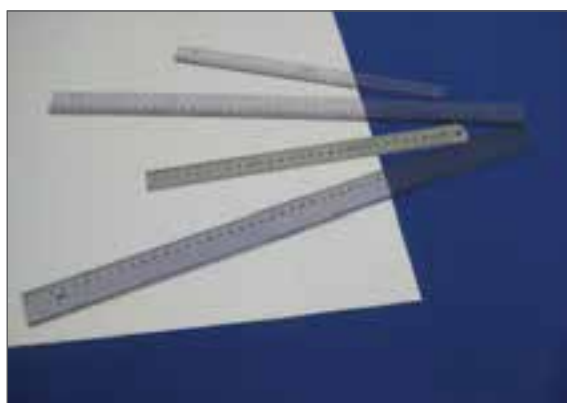
۱- متر

● تصویر ۱-۲ ●

این وسیله به طول «۱۵۰ سانتی متر» از جنس پلاستیک یا پارچه است و برای اندازه گیری اندام برای مشخص کردن اندازه ها روی الگو به کار می رود. گاهی در دو طرف متر از مقیاس سانتی متر استفاده شده و در بعضی موارد در یک طرف آن از مقیاس اینچ^۱ استفاده می شود. (تصویر ۱-۲)

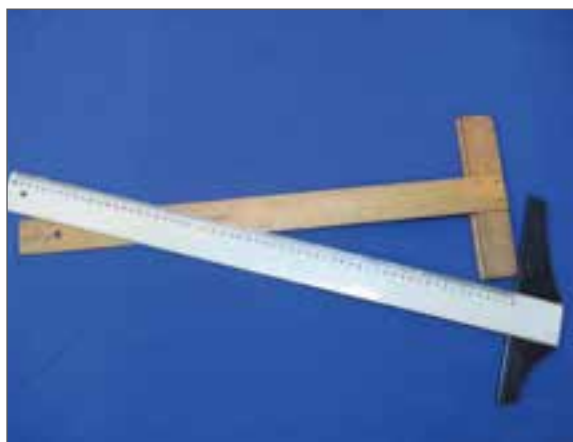
۲- خط کش

● تصویر ۱-۳ ●

در اندازه های مختلف از جنس چوب، پلاستیک و فلز ساخته می شود و برای رسم خطوط الگو به کار می رود. (تصویر ۱-۳)

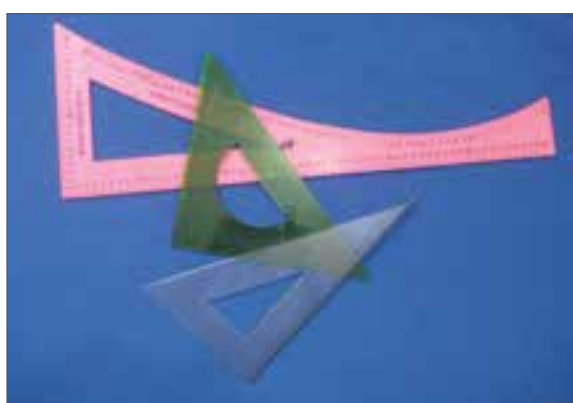
۳- خط کش T

● تصویر ۱-۴ ●

در اندازه های (۵۰ تا ۱۰۰ سانتی متر) از جنس پلاستیک و چوب است. از زاویه آن می توان برای رسم خطوط عمود برهم استفاده کرد. (تصویر ۱-۴)

۴- گونیا

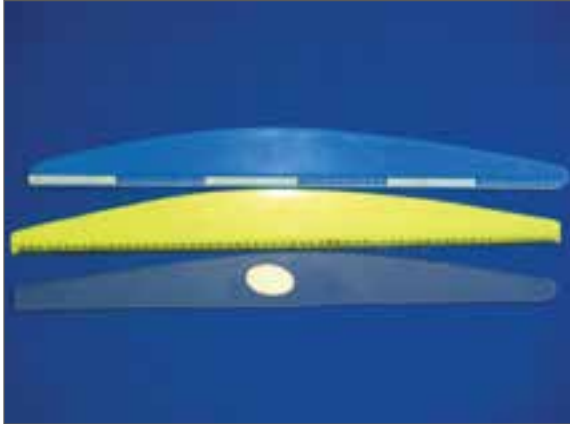
● تصویر ۱-۵ ●

در اندازه های مختلف از جنس پلاستیک، چوب و فلز است. برای ترسیم خطوط عمود بر هم و زاویه قائمه (۹۰ درجه) به کار می رود. (تصویر ۱-۵)

۱- در بعضی از کشورها واحد اندازه گیری اینچ می باشد که هر اینچ برابر با «۲/۵ سانتی متر» است.

۵- خط کش منحنی

■ طول این نوع خط کش «۶۰ سانتی متر» است. از جنس پلاستیک و چوب می باشد و برای رسم خطوط منحنی پهلوی دامن، شلوار و بالاته بکار می رود. (تصویر ۱-۶)

● تصویر ۱-۶ ●

۶- خط کش پیستوله

■ با اندازه و منحنی های مختلف است. جنس آن پلاستیک می باشد و برای رسم خطوط منحنی، حلقه گردن و حلقه آستین مورد استفاده قرار می گیرد. (تصویر ۱-۷)

● تصویر ۱-۷ ●

۷- خط کش ماری

■ در اندازه های مختلف موجود است. بدنه انعطاف پذیری دارد و برای اندازه گیری خطوط منحنی به کار می رود. (تصویر ۱-۸)

● تصویر ۱-۸ ●

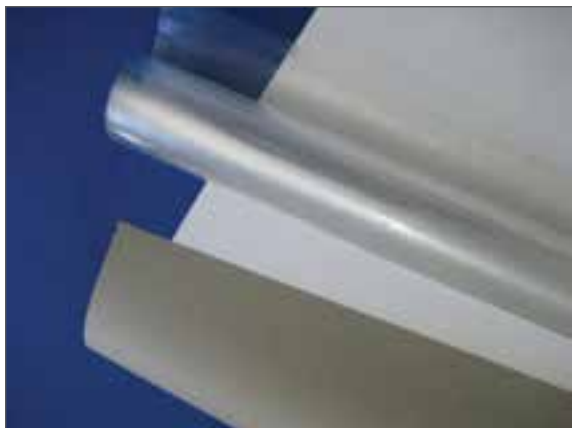
۸- کاغذ الگو

● تصویر ۱-۹ ●

■ به رنگ‌های قهوه‌ای، کاهی و سفید تحریری در ابعاد حدود «۷۰×۵۰ سانتی‌متر» می‌باشد و برای ترسیم الگو استفاده می‌شود. (تصویر ۱-۹)

۱۰- نایلون و مقوا

● تصویر ۱-۱۱ ●

■ به منظور نگهداری و استحکام، الگو را روی مقوا یا نایلون کپی می‌کنیم. تا در مدت زمان طولانی مورد استفاده قرار گیرد.
الگوهای اصلاح شده بعد از دوخت با پاترون روی نایلون یا مقوا منتقل می‌شود. (تصویر ۱-۱۱)

۹- کاغذ پوستی

● تصویر ۱-۱۰ ●

■ نازک و شفاف است در اندازه‌های «۷۰×۵۰» و «۱۰۰×۷۰ سانتی‌متر» می‌باشد و برای کپی کردن و رسم الگو بکار می‌رود. (تصویر ۱-۱۰)

۱۱- چسب

● تصویر ۱-۱۲ ●

■ برای چسباندن قطعات الگو از چسب مایع، نواری، پیچی (استیک) استفاده می‌شود. (تصویر ۱-۱۲)

۱۲- قیچی

● تصویر ۱-۱۳ ●

■ برای برش کاغذ از قیچی سبک با تیغه کوتاه استفاده می شود. (تصویر ۱-۱۳)

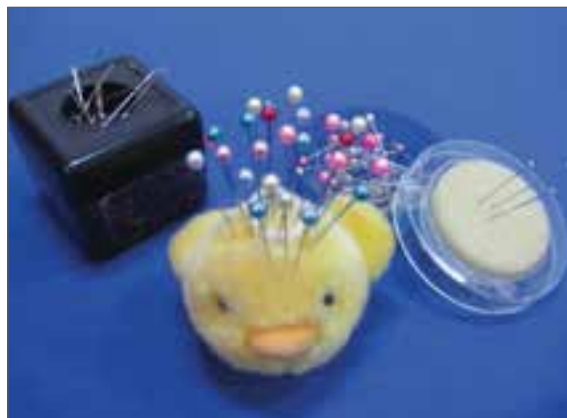
۱۴- مداد HB

● تصویر ۱-۱۵ ●

■ برای رسم خطوط الگو استفاده می شود. (تصویر ۱-۱۵)

۱۳- سوزن ته گرد و جاسوزنی

● تصویر ۱-۱۴ ●

■ از سوزن ته گرد برای اتصال قطعات الگو و انطباق آن روی پارچه استفاده می شود.

■ جاسوزنی برای نگهداری و حفظ سوزن به کار می رود و به صورت آهن ربایی و یا پارچه ای تهیه می شود. (تصویر ۱-۱۴)

۱۵- مداد رنگی

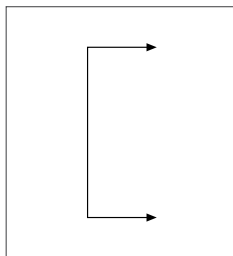

● تصویر ۱-۱۶ ●

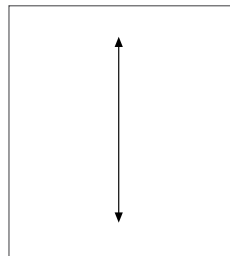
■ برای رسم خطوط جدید و مشخصات الگو به کار می رود. (تصویر ۱-۱۶)

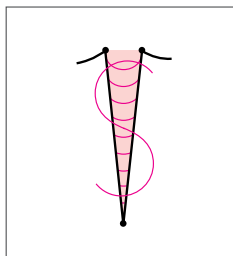
مشخصات و علائم قراردادی در رسم الگو

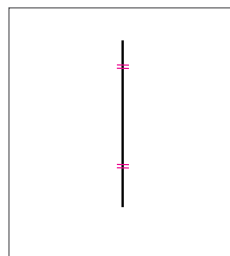
■ **علامت دولای بسته:** این شکل نشان می دهد که الگو روی دولای بسته پارچه قرار می گیرد.

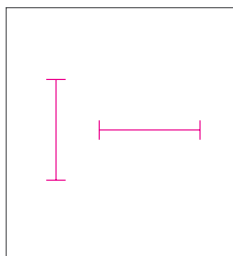
■ **خط راست:** این خط موازی با خطوط مرکزی الگو رسم می شود. (در هنگام برش باید موازی با کناره پارچه قرار گیرد.)

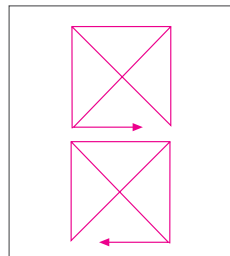
■ **علامت حذف پنس:** این شکل، حذف پنس را نشان می دهد.

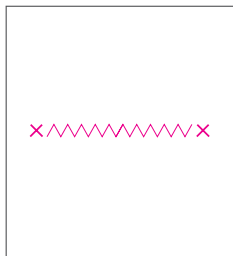
■ **علامت موازنه:** نقاطی که بعد از برش تکه های الگو و پارچه باید کنار هم قرار گیرند.

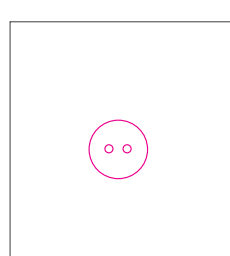
■ **علامت جادکمه:** محل دوخت جا دکمه را نشان می دهد.

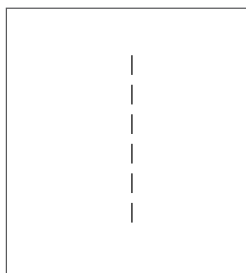
■ **علامت پیلی:** این شکل علامت پیلی را نشان می دهد و فلش آن جهت «تای» پیلی را مشخص می کند.

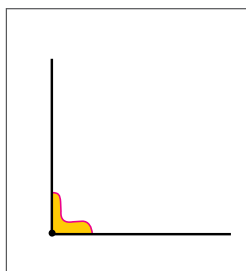
■ **علامت چین:** محل چین را مشخص می کند.

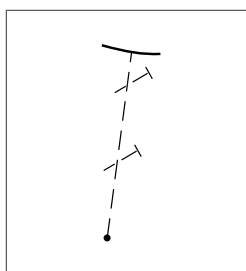
■ **علامت دکمه:** محل دوخت دکمه را نشان می دهد.

■ **خط چین:** خطوط غیر اصلی الگو است که به صورت افقی یا عمودی رسم می‌شود. مانند (خط راهنمای کمر، باسن، سینه)

■ **علامت گونیا:** این شکل نشان دهنده خطوط گونیا می‌باشد.

■ **علامت بستن پنس:** این شکل بستن پنس را نشان می‌دهد.

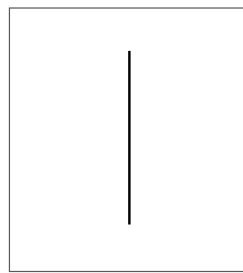
■ **علامت:** → به جای کلمه «تا» بین اعداد الگو آمده است.
۲ تا ۳ یا ۳ → ۲

رنگ صورتی: سجاف را نشان می‌دهد.

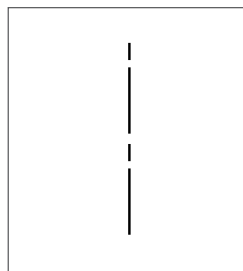
رنگ سبز: اوزمان را نشان می‌دهد.

رنگ قرمز: خطوط جدید را نشان می‌دهد.

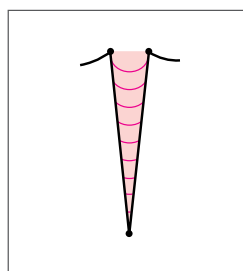
رنگ خاکستری: قسمت‌هایی از الگو که دور ریخته می‌شود. (تصویر ۱۷-۱)

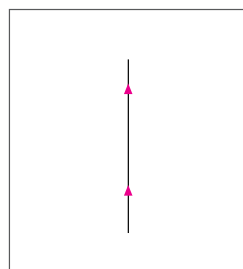
■ **خط ممتد:** خطوط اصلی الگو است که به صورت افقی یا عمودی رسم می‌شود. مانند (خط لبه دامن، حلقه گردن، آستین، سرشانه و ...)

■ **خط کوتاه و بلند:** برای ترسیم خطوط مرکزی الگو است. مانند (خط مرکزی جلو و پشت)

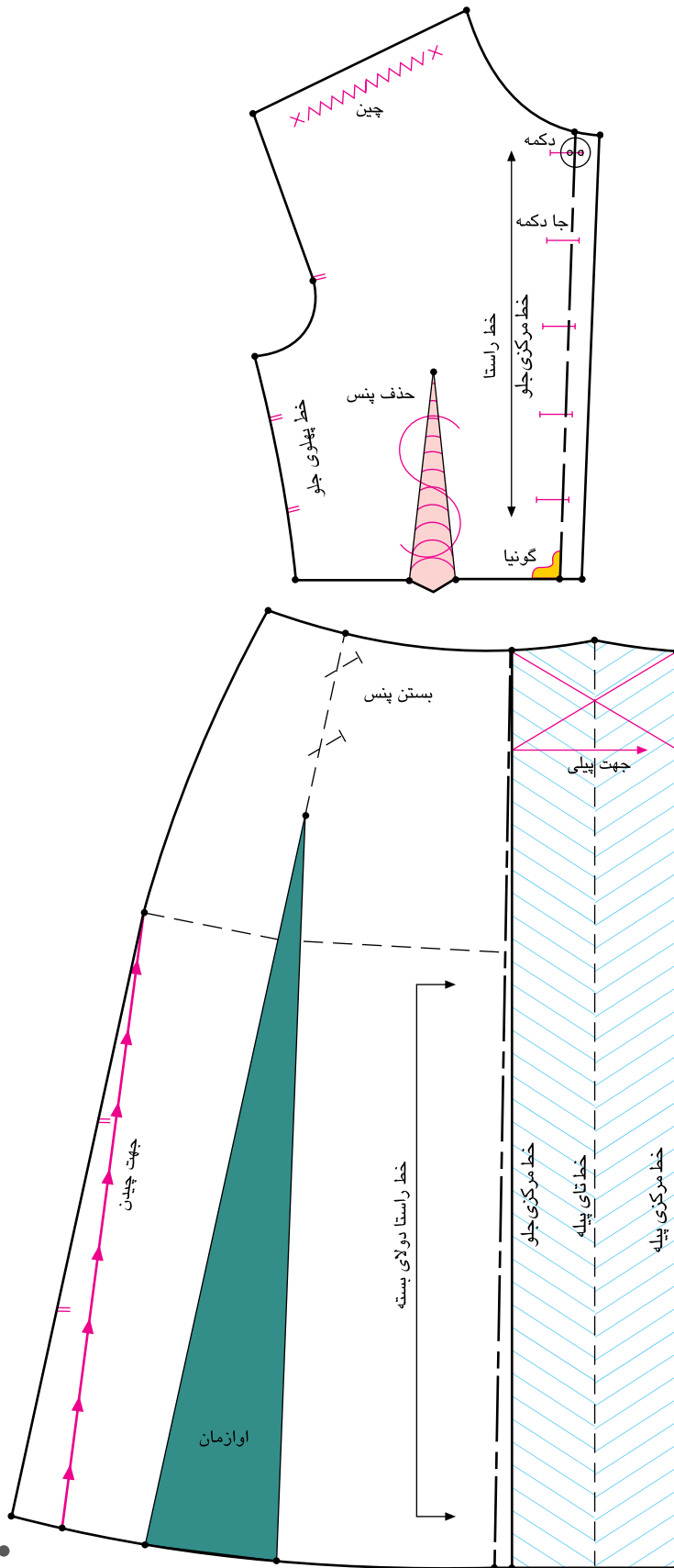

■ **علامت پنس:** این شکل پنس را نشان می‌دهد.

■ **علامت برش (قیچی کردن):** فلش‌ها جهت قیچی کردن خطوط الگو را نشان می‌دهد.

● تصویر ۱۷-۱ ●

روش اندازه‌گیری دامن

مهم‌ترین نکته برای ترسیم الگو، اندازه‌گیری صحیح اندام است. ابتدا با فرم بدن خود آشنا شوید. بدین منظور جلوی آینه بایستید و با دقت اندام خود را نگاه کنید. برجسته‌ترین قسمت بالاتنه سینه می‌باشد. کمی پایین‌تر از آن فرو رفتگی در انحای کمر را می‌بینید و در زیر کمر، قسمت پشت برجستگی باسن را مشاهده می‌کنید. به فاصله‌ای که بین کمر تا برجستگی باسن می‌باشد، بلندی باسن گفته می‌شود.

برای اندازه‌گیری ابتدا لباس زیر مناسب همراه با لباسی با ضخامت کم (زیر پوش یا تاپ) بپوشید. همچنین کفش مناسب با قد دامن دلخواه را به پا کنید. در انحای کمر، کش یا نواری یک سانتی‌متر ببندید. به طوری که نه محکم و نه شل باشد. سپس اندازه‌های خود را با کمک دوستانان و یا معلم خود بگیرید. (تصویر ۱۸-۱)

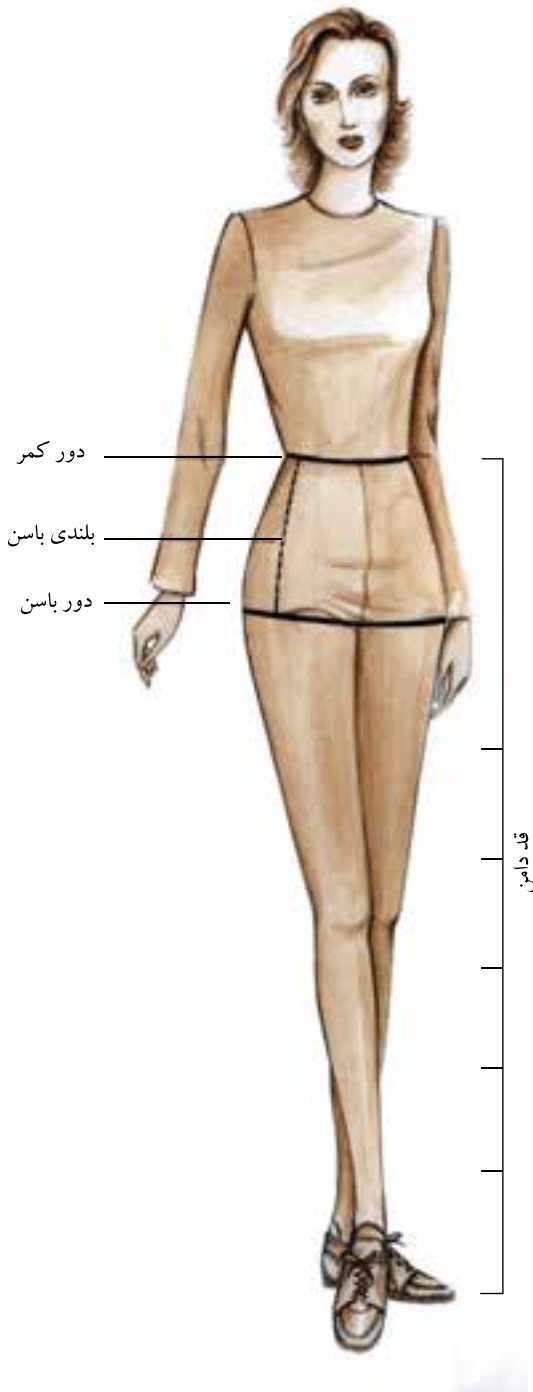
اندازه‌های مورد نیاز رسم الگوی دامن

۱ - دور کمر

۲ - دور باسن

۳ - بلندی باسن

۴ - قد دامن

۱) چگونگی اندازه گیری

دور کمر

■ متر را از روی نوار بسته شده به دور کمر عبور دهید و اندازه بگیرید. (تصویر ۱۹-۱)

● تصویر ۱۹-۱ ●

دور باسن

■ متر را دور باسن قرار دهید به طوریکه از برجستگی باسن بگذرد، سپس اندازه بگیرید. (تصویر ۲۰-۱)

● تصویر ۲۰-۱ ●

بلندی باسن

■ در حالیکه متر دور باسن قرار دارد فاصله بین خط کمر تا باسن را اندازه بگیرید. (تصویر ۲۱-۱)

● تصویر ۲۱-۱ ●

توجه :

در صورتی که فرد دارای شکم برجسته باشد، مطابق شکل خط کش بلند را عمود بر زمین قرار دهید. سپس متر را از روی آن عبور داده و دور باسن را اندازه بگیرید. (تصویر ۱-۲۲)

● تصویر ۱-۲۲ ●

قد دامن

■ سر متر را در خط کمر قرار داده و با توجه به مدل قد دامن را اندازه بگیرید. (تصویر ۱-۲۳)

● تصویر ۱-۲۳ ●

جدول سائز

■ سائز به معنای اندازه، مقدار و میزان است. جدول سائز در تولید انبوه کاربرد دارد و برای تک دوزی از اندازه‌های شخصی استفاده می‌شود. جدول ارائه شده میانگین اندازه بزرگسالان می‌باشد. برای تعیین سائز خود می‌توانید اندازه‌های خود را با سائز مقایسه کنید. (تصویر ۲۴-۱)

قسمت‌های مختلف اندام	سائز ایرانی	۳۴	۳۶	۳۸	۴۰	۴۲	۴۴	۴۶	۴۸	۵۰	۵۲	۵۴	۵۶
	سائز اروپایی	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴	۲۶	۲۸	۳۰
دور کمر		۵۸	۶۲	۶۶	۷۰	۷۵	۸۰	۸۵	۹۰	۹۵	۱۰۰	۱۰۵	۱۱۰
دور باسن		۸۵	۸۹	۹۳	۹۷	۱۰۲	۱۰۷	۱۱۲	۱۱۷	۱۲۲	۱۲۷	۱۳۲	۱۳۷
بلندی باسن		۲۰	۲۰/۳	۲۰/۶	۲۰/۹	۲۱/۲	۲۱/۵	۲۱/۸	۲۲/۱	۲۲/۳	۲۲/۵	۲۲/۷	۲۲/۹
از کمر تا زانو (قد دامن)		۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۵۹/۵	۶۰	۶۰/۵	۶۱	۶۱/۵	۶۲	۶۲/۵	۶۳

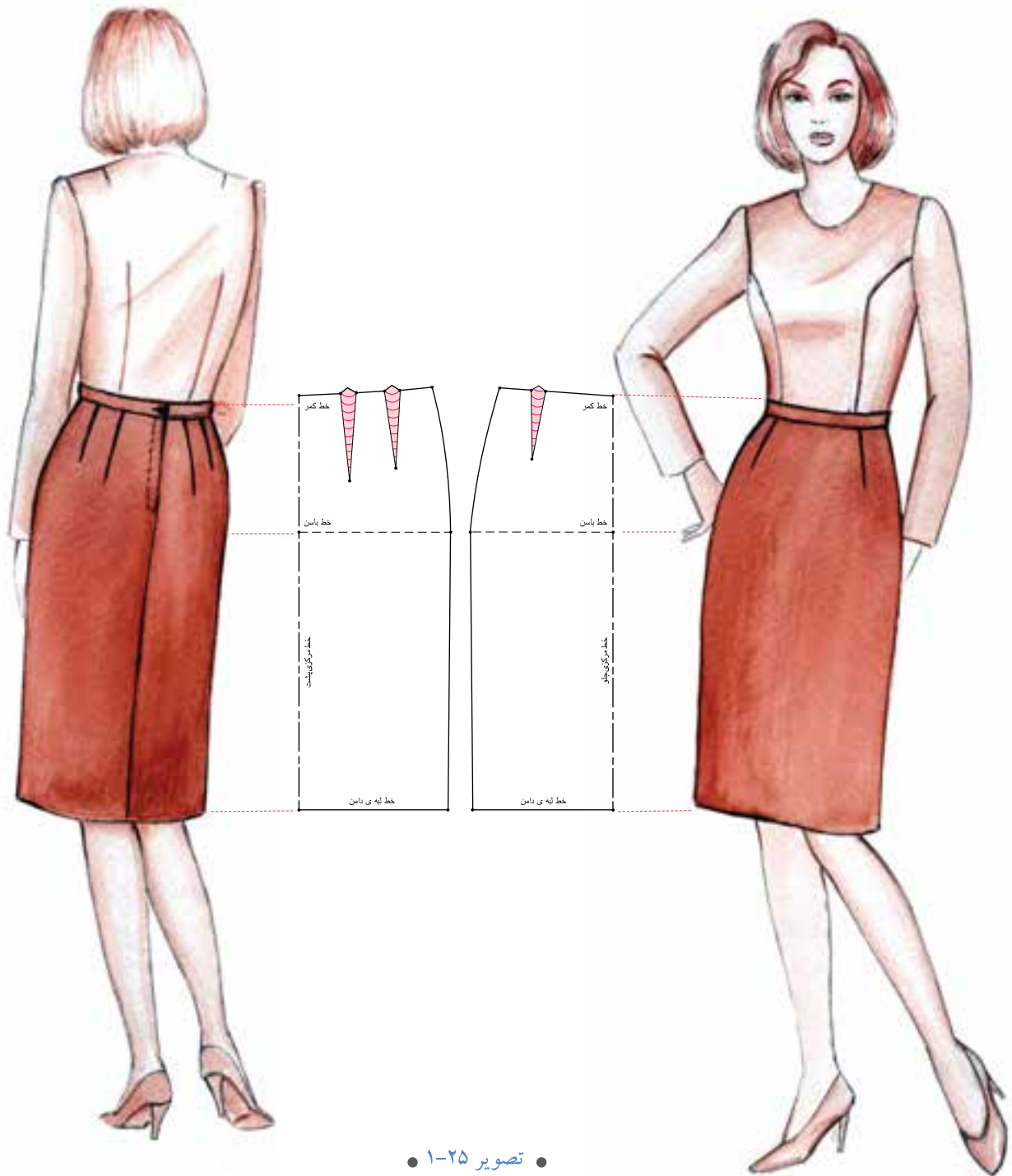
● تصویر ۲۴-۱ ●

جدول اندازه‌های شخصی

قسمت‌های مختلف اندام	تاریخ	تاریخ	—	—	—
	/ /	/ /	—	—	—
دور کمر			—	—	—
دور باسن			—	—	—
بلندی باسن			—	—	—
از کمر تا زانو (قد دامن)			—	—	—

تصاویر مانکن‌های (طراحی) بزرگ شود تا هماهنگی با الگو قرار گیرد تا خطوط کمر و باسن و لبه دامن در طراحی و الگو یکسان شود.

● تصویر ۲۵-۱ ●

الگوی اساس دامن

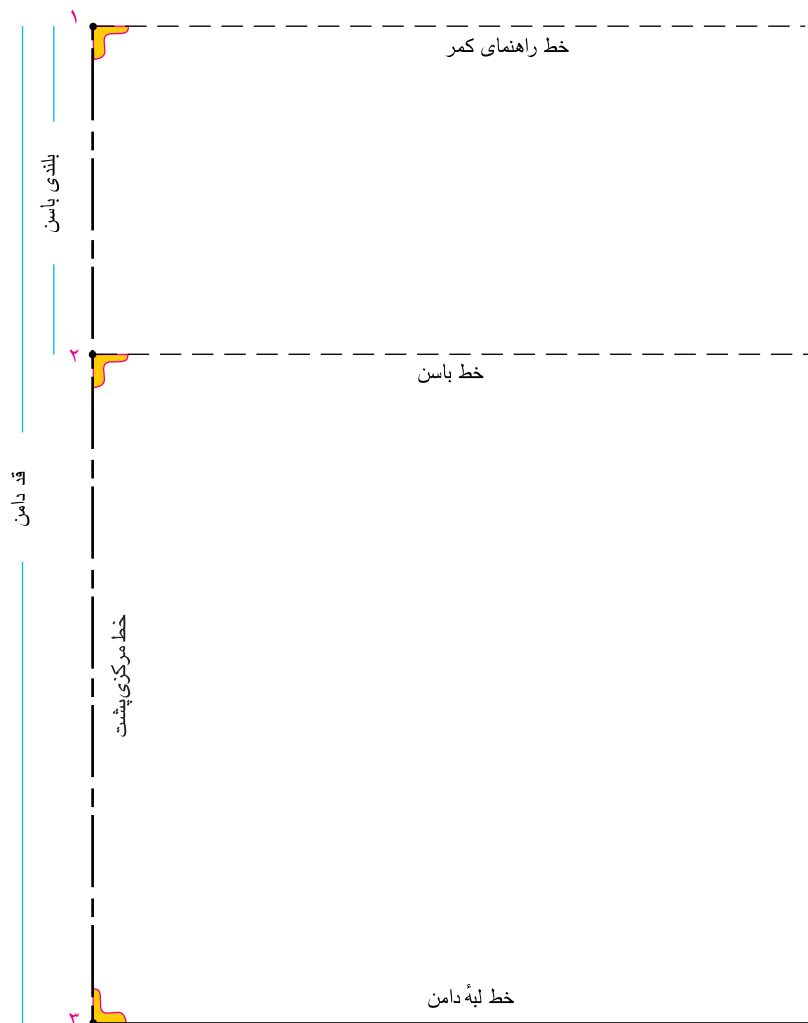
اندازه‌های لازم برای ترسیم الگو

دور کمر

دور باسن

بلندی باسن

قد دامن

● تصویر ۱-۲۶ ●

مرحله اول

■ از سمت چپ کاغذ الگو، دو خط عمود بر هم رسم کنید.

■ ابتدای خط را نقطه ۱ بنامید.

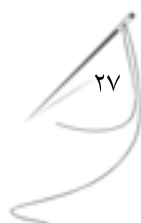
■ از نقطه ۱ به اندازه بلندی باسن به سمت پایین آمده، نقطه ۲ بدست می‌آید.

بلندی باسن = ۲ → ۱

■ از نقطه ۱ به اندازه قد دامن به سمت پایین آمده، نقطه ۳ بدست می‌آید.

قد دامن = ۳ → ۱

■ نقاط ۱ و ۲ و ۳ را به سمت راست گونیا کنید.
■ خطوط گونیا شده از نقاط ۱، ۲ و ۳ به ترتیب خط راهنمای کمر، باسن و لبه دامن است. خط ۱ تا ۳ خط مرکزی پشت است. (تصویر ۱-۲۶)

مرحله دوم

- خط (۵،۴،۶) خط مرکزی جلو است.
- از نقطه ۲ روی خط باسن به اندازه $\frac{1}{4}$ خط ۲ تا ۴ به اضافه « ۰/۵ تا ۱/۵ سانتی متر » به سمت راست علامت بزنید. نقطه ۷ بدست می آید.

$$۲ \rightarrow ۷ = \frac{1}{4}(۲ \rightarrow ۴) + « ۰/۵ - ۱/۵ \text{ cm} »$$

- قابل ذکر است اندازه « ۰/۵ تا ۱/۵ سانتی متر » مطابق با آزادی دامن در خط ۲ تا ۴ منظور می شود.
- نقطه ۷ را به سمت پایین گونیا کنید و نقطه ۸ را علامت بزنید. (تصویر ۲۷-۱)

- از نقطه ۲ به اندازه $\frac{1}{4}$ دور باسن به اضافه « ۰/۵ تا ۱/۵ سانتی متر » به سمت راست علامت بزنید. نقطه ۴ بدست می آید. « $\frac{1}{4} + « ۰/۵ - ۱/۵ \text{ cm} »$ دور باسن = ۴ $\rightarrow ۲$

توجه :

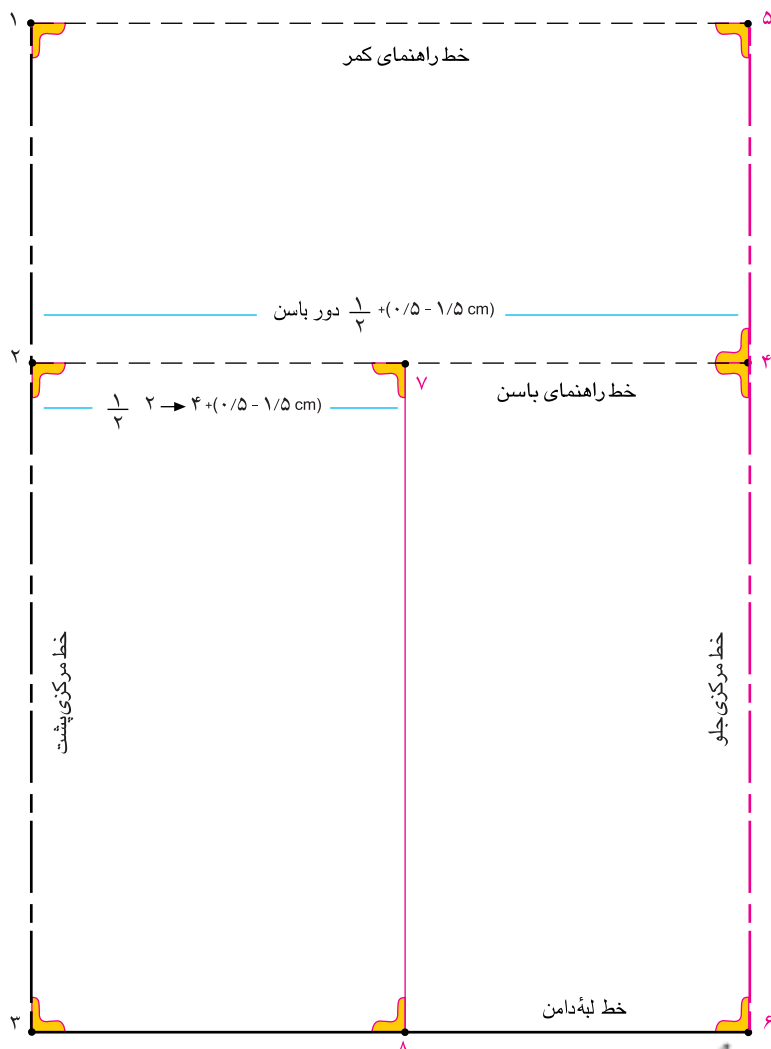
مقدار اضافه شده برای آزادی دامن است.

« $\frac{1}{4} + « ۰/۵ - ۱/۵ \text{ cm} »$ دور باسن

« $۱ \text{ cm} + « ۹۸ - ۱۱۲ »$ دور باسن

« $\frac{1}{۵} \text{ cm} + « ۱۱۳ - ۱۳۷ »$ دور باسن

- نقطه ۴ را به سمت بالا و پایین گونیا کنید. در خط کمر نقطه ۵ و در خط لبه دامن نقطه ۶ بدست می آید.

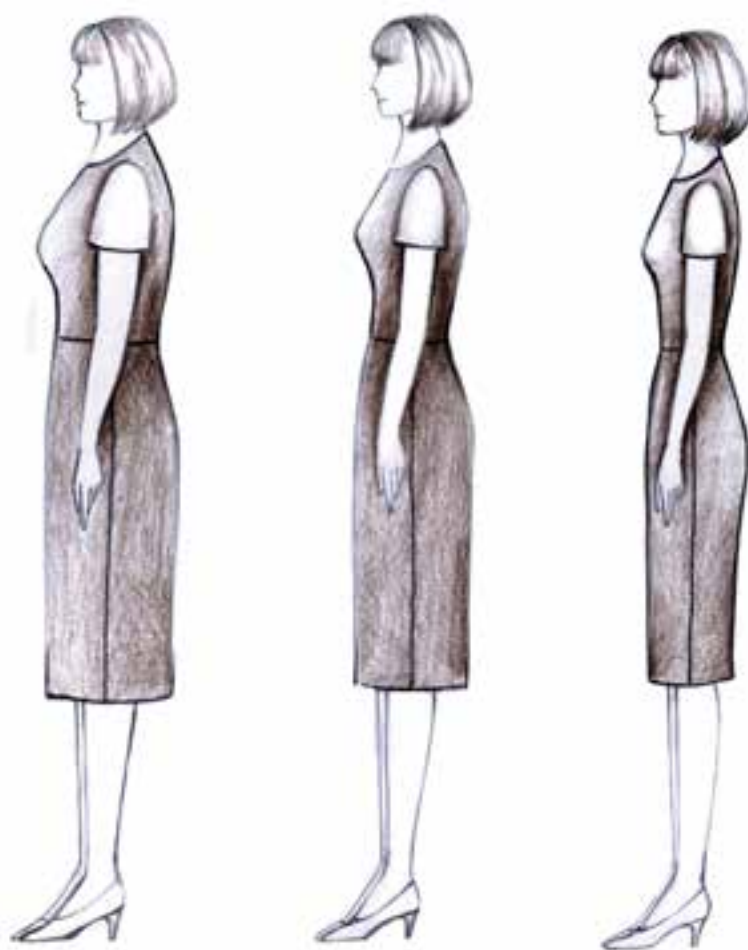

● تصویر ۲۷-۱ ●

توجه:

اندازه‌های اضافه شده در رسم خط پهلوی بستگی به فرم اندام شخص دارد. (تصویر ۱-۲۸)

• تصویر ۱-۲۸ •

اندازه دور باسن «۱۱۳-۱۳۷ cm»

« $\frac{1}{5} + \frac{1}{4}$ دور باسن»

اندازه دور باسن «۹۸-۱۱۲ cm»

« $1 + \frac{1}{4}$ دور باسن»

اندازه دور باسن «۸۵-۹۷ cm»

« $0.5 + \frac{1}{4}$ دور باسن»

مرحله سوم

الگوی پشت

■ از نقطه ۹ به اندازه « $1/25$ سانتی متر» به سمت بالا علامت بزنید. نقطه ۱۰ بدست می آید.

■ $9 \rightarrow 10 = \text{«} 1/25 \text{ cm} \text{»}$

■ نقطه ۱ را به ۱۰ با خط کش وصل کنید.

■ به وسیله خط کش منحنی نقطه ۱۰ را به ۷ وصل کنید.

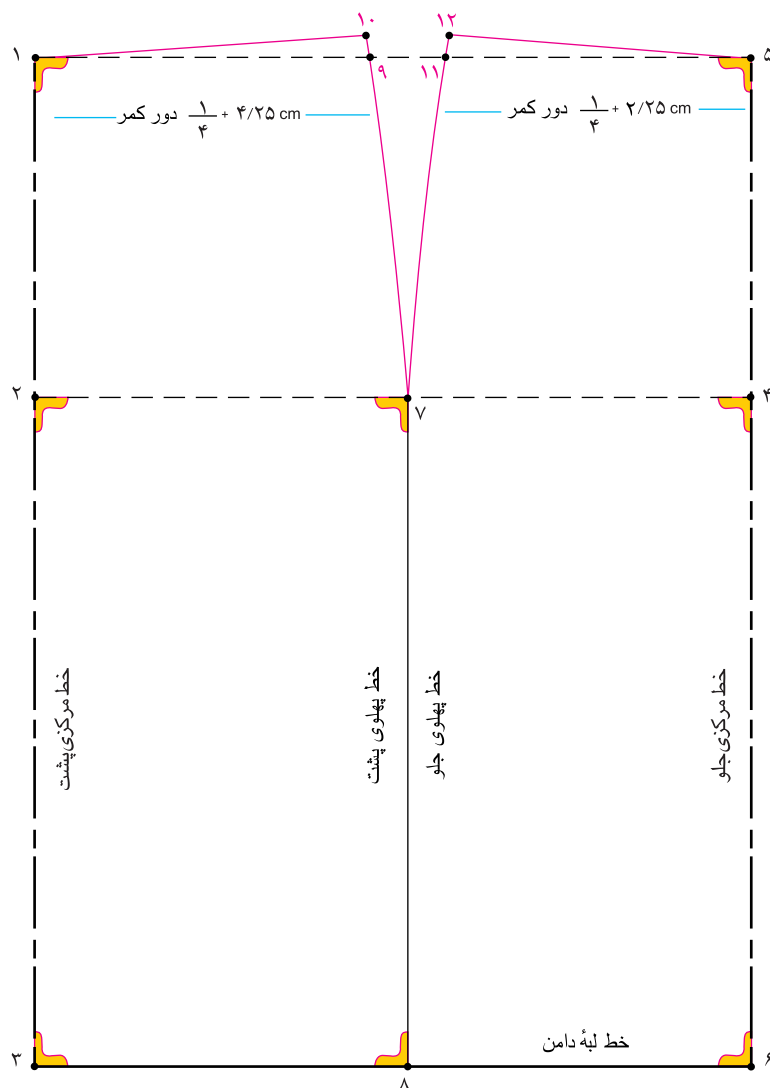
کنید. (تصویر ۱-۲۹ و ۱-۳۰)

■ از نقطه ۱ روی خط کمر به اندازه $\frac{1}{4}$ دور کمر به

اضافه « $4/25$ سانتی متر» به سمت راست علامت بزنید.

نقطه ۹ به دست می آید.

■ $1 \rightarrow 9 = \text{«} \frac{1}{4} + 4/25 \text{ cm} \text{»}$ دور کمر

● تصویر ۱-۲۹ ●

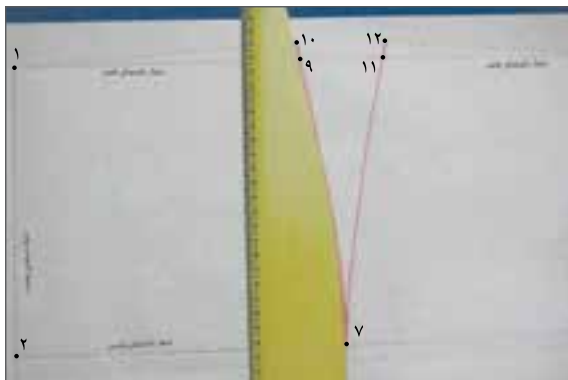

توجه:

خطوط منحنی پهلوی را طوری رسم کنید که کمی بالاتر از نقطه ۷ با هم مماس شوند.

فاصله نقاط ۱۰، ۷ و ۸ خط پهلوی پشت و نقاط ۱۲، ۷ و ۸ خط پهلوی جلو است. تصویر (۱-۳۰)

● تصویر ۱-۳۰ ●

الگوی جلو

■ از نقطه ۵ روی خط کمر به اندازه $\frac{1}{4}$ دور کمر به اضافه « ۲/۲۵ سانتی متر » به سمت چپ علامت بزنید. نقطه ۱۱ بدست می آید.

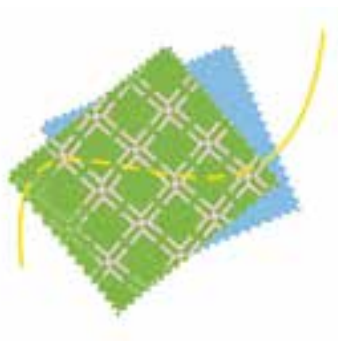
« ۲/۲۵ سانتی متر » + $\frac{1}{4}$ دور کمر = ۱۱ → ۵

■ از نقطه ۱۱ به اندازه « ۱/۲۵ سانتی متر » به سمت بالا علامت بزنید. نقطه ۱۲ بدست می آید.

« ۱/۲۵ سانتی متر » = ۱۲ → ۱۱

نقطه ۱۲ را به ۵ با خط کش وصل کنید.

■ به وسیله خط کش منحنی نقطه ۱۲ را به ۷ وصل کنید. تصویر (۱-۳۰)

مرحله چهارم

رسم پنس پشت

■ اندازه خط ۱ تا ۱۰ را تقسیم بر ۳ کنید، نقاط ۱۳ و ۱۴ بدست می آید.

■ از نقطه ۱۳ به طول « ۱۴ سانتی متر » به سمت پایین گونیا کنید، نقطه ۱۵ به دست می آید.

$$13 \rightarrow 15 = (14 \text{ cm})$$

از نقطه ۱۴ به طول « ۱۲ سانتی متر » به سمت پایین گونیا کنید. نقطه ۱۶ بدست می آید.

$$14 \rightarrow 16 = (12 \text{ cm})$$

■ از دو طرف نقطه ۱۳ « ۱ سانتی متر » علامت بزنید. نقاط ۱۷ و ۱۷ بدست می آید.

این نقاط را با خط کش به نقطه ۱۵ وصل کنید. از دو طرف نقطه ۱۴ نیز « ۱ سانتی متر » علامت بزنید و نقاط ۱۸ و ۱۸ بدست می آید.

$$18 \rightarrow 18 = (2 \text{ cm})$$

این نقاط را با خط کش به نقطه ۱۶ وصل کنید.

رسم پنس جلو

■ اندازه ۵ تا ۱۲ را تقسیم بر ۳ کنید، نقطه ۱۹ به دست می آید.

$$12 \rightarrow 19 = \frac{1}{3} (5 \rightarrow 12)$$

■ از نقطه ۱۹ به طول « ۱۰ سانتی متر » به سمت پایین گونیا کنید، نقطه ۲۰ به دست می آید.

$$19 \rightarrow 20 = (10 \text{ cm})$$

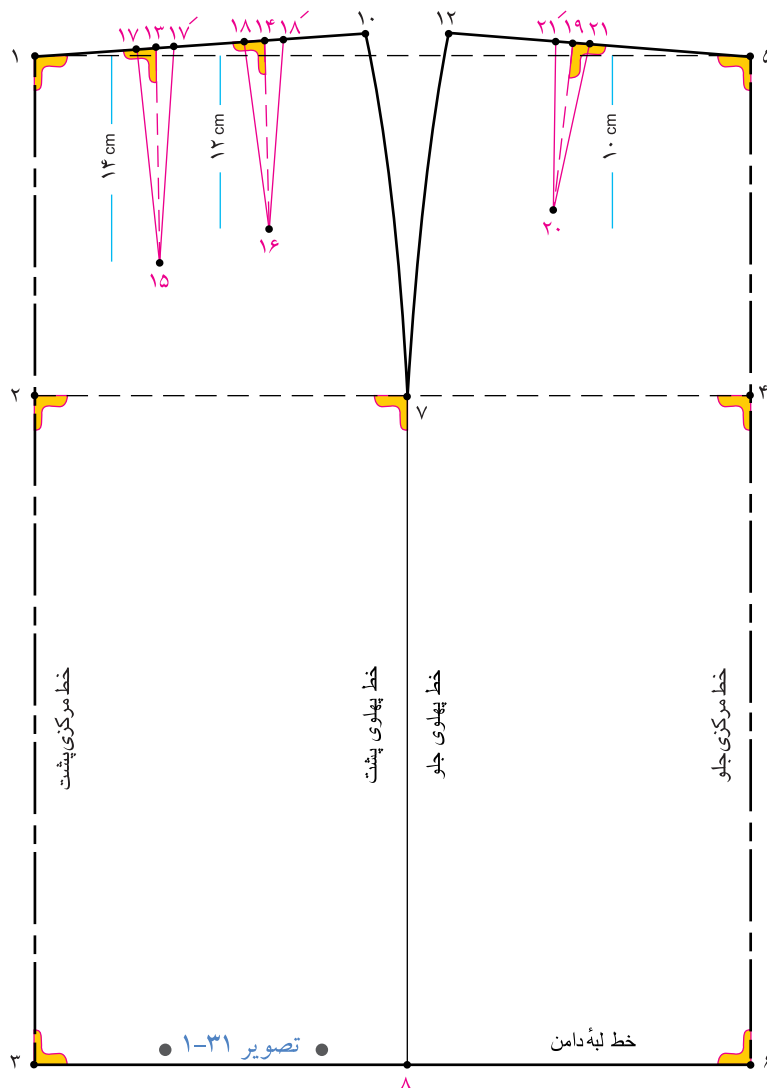
■ از دو طرف نقطه ۱۹ « ۱ سانتی متر » علامت بزنید.

نقاط ۲۱ و ۲۱ بدست می آید. « ۲ cm »

$$21 \rightarrow 21 = (2 \text{ cm})$$

■ این نقاط را با خط کش به نقطه ۲۰ وصل کنید.

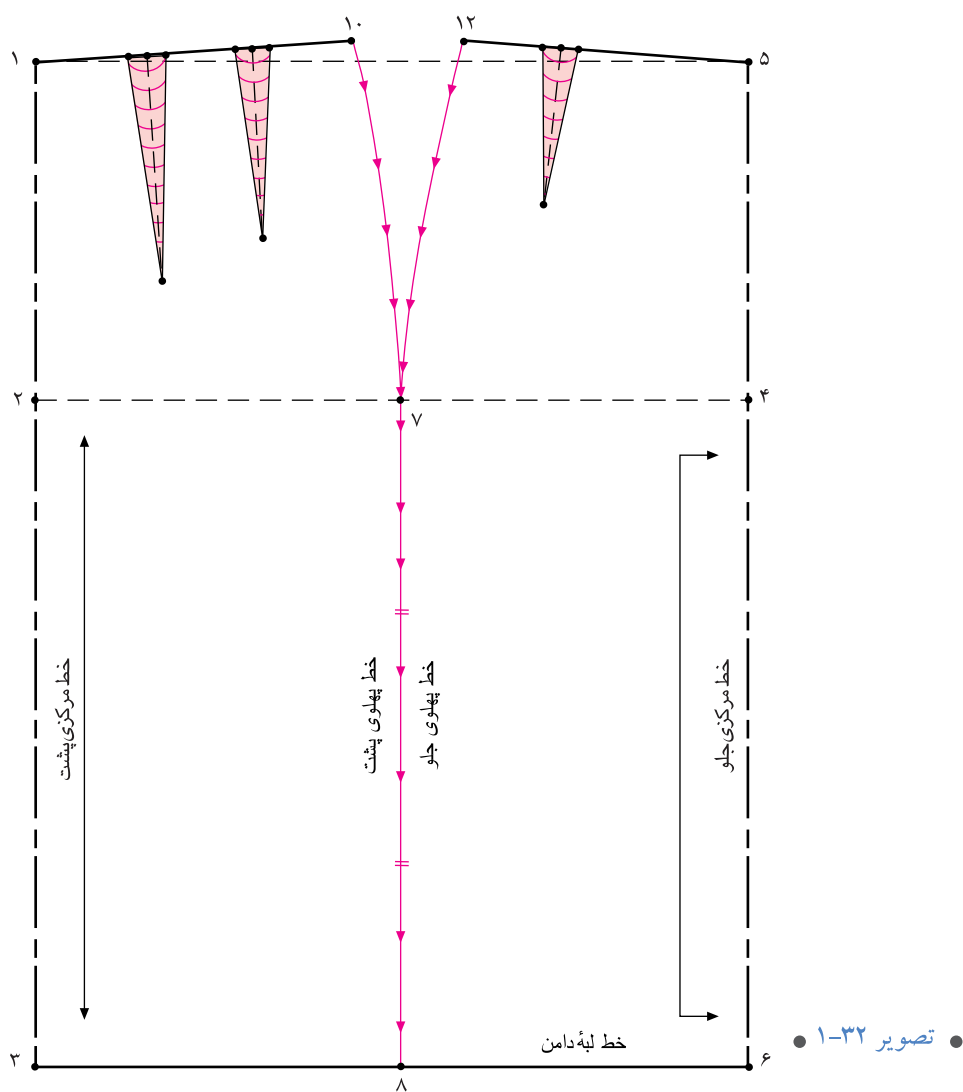
(تصویر ۱-۳۱)

۱- برای تبدیل سطح به حجم از پنس استفاده می شود، پنس از قسمت فرورفتگی بدن شروع شده و نزدیک به برجستگی تمام می شود. دقت کنید در این جا خط کمر جلو « ۲/۲۵ سانتی متر » و خط کمر پشت « ۴/۲۵ سانتی متر » شده که روی الگو فقط « ۲ سانتی متر » در جلو و « ۴ سانتی متر » در پشت پنس وجود دارد « ۰/۲۵ سانتی متر » اضافه جهت گشادی کمر است که قبل از اتصال کمر به وسیله دوخت آن را جمع می کنیم.

مرحله پنجم

- بعد از رسم الگو، خطوط راستا را موازی با خط مرکزی جلو و پشت رسم کنید.
- نقاط موازنه را در چند نقطه روی خط پهلوی دامن علامت بزنید.
- الگوی جلو و پشت را از خط پهلوی مطابق علائم برش قیچی کنید. (تصویر ۱-۳۲)

مرحله ششم

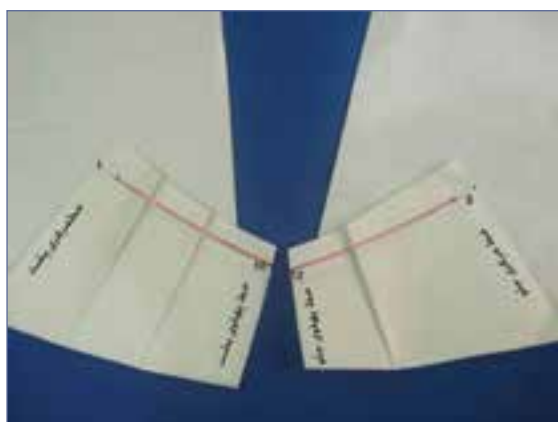
اصلاح خط کمر

■ برای اصلاح خط کمر ابتدا پنس ها را به سمت خط پهلو ببندید.

(هنگام بستن در انتهای پنس ها حجم ایجاد می شود. برای مسطح کردن الگو، کاغذ را از انتهای پنس ها «تا» کنید.)

■ حال با استفاده از خط کش منحنی یا پیستوله مطابق شکل از نقطه ۱۰ تا «۲ سانتی متر» مانده به نقطه ۱ خط منحنی کمر را رسم کنید.

■ در الگوی جلو نیز مطابق پشت از نقطه ۱۲ تا «۲ سانتی متر» مانده به نقطه ۵ خط منحنی کمر را رسم کنید. (تصویر ۳۳-۱)

● تصویر ۳۳-۱ ●

توجه:

«۲ سانتی متر» عنوان شده به این علت است که خطوط مرکزی جلو و پشت در تقاطع خط کمر و خط مرکزی جلو و پشت گونیا باشد.

مرحله هفتم

سجاف زیپ

با توجه به اینکه اندازه دور کمر از دور باسن کوچکتر است و امکان پوشیدن (دامن) به خاطر اختلاف کمر با باسن نمی باشد به این دلیل لازم است فاصله بین خط کمر تا باسن را بصورت شکاف باز بگذاریم و زیپ بدوزیم.

مکان زیپ نسبت به مدل می تواند در پهلوی، پشت یا جلوی دامن باشد.

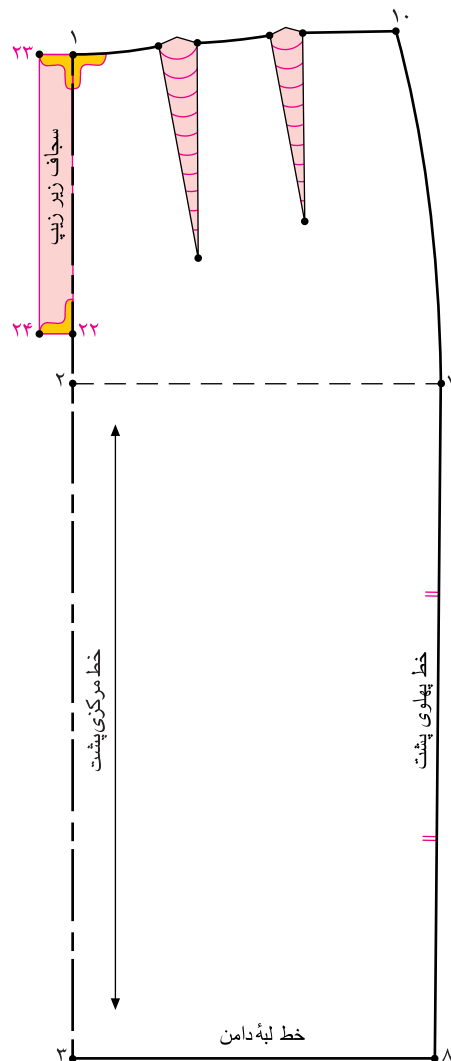
■ از نقطه ۱ روی خط مرکزی پشت به اندازه طول زیپ علامت بزنید. نقطه ۲۲ بدست می آید.

طول زیپ $۱۸\text{ cm} = ۲۲ \rightarrow ۱$

■ از نقاط ۱ و ۲۲ « ۲/۵ سانتی متر » به سمت چپ علامت بزنید.

$۲۴ = ۲۲ \rightarrow ۲۳ = ۱ \rightarrow ۲۴ = ۲/۵\text{ cm}$

■ نقاط ۲۳ و ۲۴ را به هم وصل کنید. (تصویر ۱-۳۴) الگو آماده برش است.

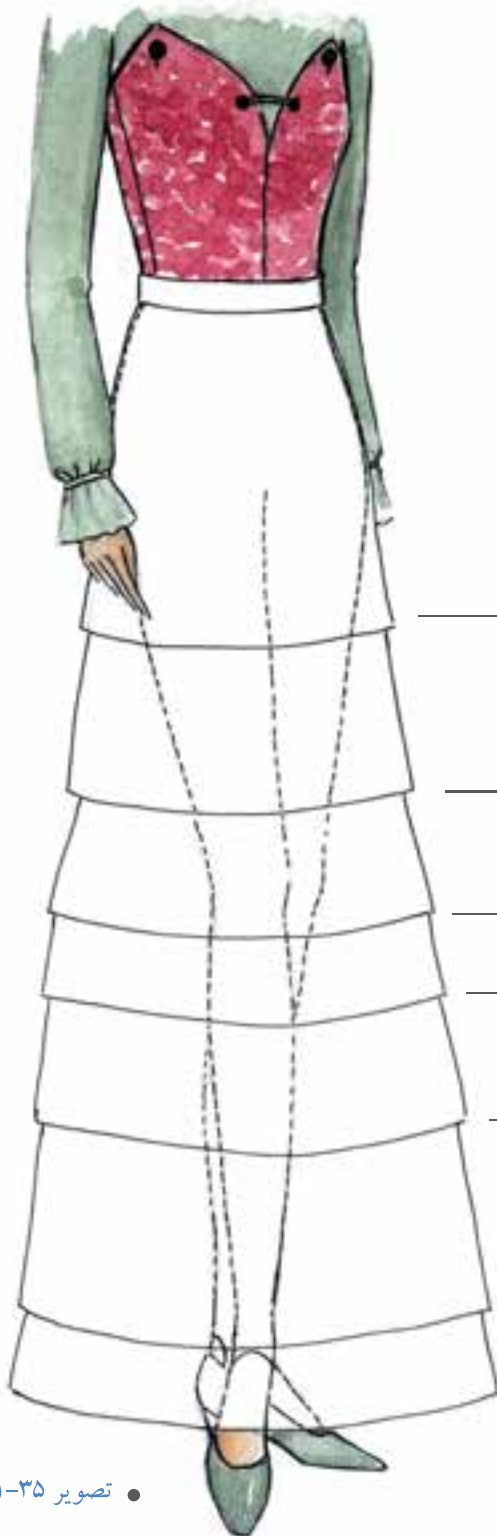
● تصویر ۱-۳۴ ●

اندازه‌های طولی (قد) دامن

■ دامن‌ها براساس قد، نام‌های گوناگونی دارند.

(تصویر ۳۵-۱)

۱- «مینی»^۱ کوتاه‌ترین قد دامن تا نیمه ران

۲- کمی بالاتر از زانو

۳- قد دامن کمی زیر زانو

۴- شافل^۲ قد دامن تا زیر زانو

۵- «میدی»^۳ نیمه ساق پا

۶- قد دامن تا میچ

۷- ماکسی^۴ قد دامن تا زمین

● تصویر ۳۵-۱ ●

۱- Minimum

۲- Shannel

۳- Medium

۴- Maximum

الگوی کمر دامن

کمر دامن نواری است که به خط کمر دوخته می شود و باعث نگه داشتن دامن روی بدن و تمیزی درز کمر می شود. (تصویر ۱-۳۶)

■ برای رسم الگو، خطی به اندازه دور کمر به اضافه «۲ سانتی متر» روی هم گرد رسم کنید. نقاط ۱ و ۲ بدست می آید.

۱ → ۲ «۲cm روی هم گرد + دور کمر»

■ از نقاط ۱ و ۲ پهنای کمر به اندازه «۶ تا ۷ سانتی متر» پایین آمده نقاط ۳ و ۴ بدست می آید.

۱ → ۳ «۶-۷cm»

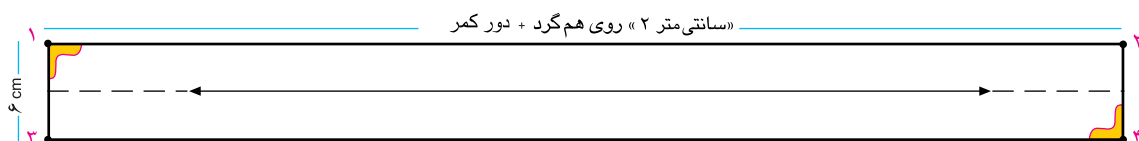
۲ → ۴ «۶-۷cm»

■ نقاط ۳ و ۴ را با خط کش به هم وصل کنید.

■ خط راستا را رسم کنید. (تصویر ۱-۳۷)

● تصویر ۱-۳۶ ●

● تصویر ۱-۳۷ ●

۱- «۲ سانتی متر» مقدار روی هم گرد برای دوخت دکمه، جا دکمه یا قزن می باشد.

الگوی سجاف کمر دامن

سجاف نیز در خط کمر دامن دوخته می شود، با این تفاوت که بعد از دوخته شدن به دور کمر به سمت داخل دامن «تا» خورده و از رو دیده نمی شود. (تصویر ۳۸-۱)

برای رسم الگوی سجاف ابتدا پنس ها را در جلو و پشت ببندید.

از نقطه ۵ روی خط مرکزی جلو و نقطه ۱۲ در پهلو ۴ تا ۶ سانتی متر پایین آمده، نقاط ۲۲ و ۲۳ بدست می آید.

■ خط ۲۲ تا ۲۳ را موازی با خط کمر رسم کنید.

$$5 \rightarrow 22 = (4-6 \text{ cm}) \text{ و } 12 \rightarrow 23 = (4-6 \text{ cm})$$

■ از نقطه ۱۲ «۰/۲۵ سانتی متر» روی خط کمر علامت بزنید. نقطه ۲۴ بدست می آید. نقاط ۲۳ و ۲۴ را به هم وصل کنید. از الگوی رسم شده کپی کنید. (تصویر ۳۹-۱)

$$12 \rightarrow 24 = (0/25 \text{ cm})$$

■ در الگوی پشت مطابق الگوی جلو از نقاط ۱ و ۱۰ به اندازه «۴ تا ۶ سانتی متر» پایین آمده، نقاط ۲۵ و ۲۶ بدست می آید.

خط ۲۵ تا ۲۶ را موازی با خط کمر رسم کنید.

$$1 \rightarrow 25 = (4-6 \text{ cm}) \text{ و } 10 \rightarrow 26 = (4-6 \text{ cm})$$

■ از نقطه ۱۰ «۰/۲۵ سانتی متر» روی خط کمر علامت بزنید. نقطه ۲۷ بدست می آید. نقاط ۲۶ و ۲۷ را به هم

● تصویر ۳۸-۱ ●

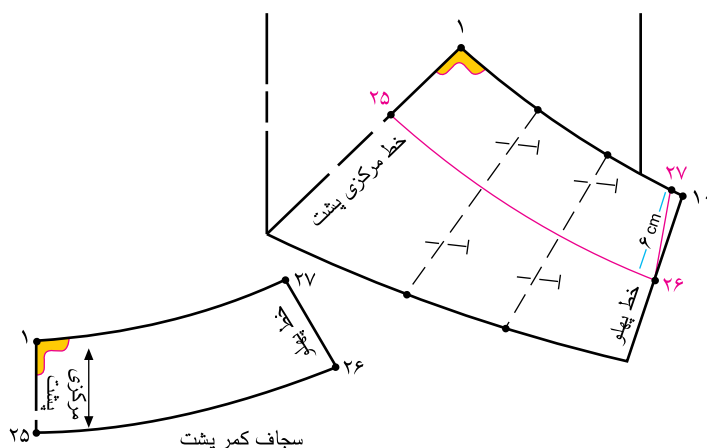
وصل کنید. $10 \rightarrow 27 = (0/25 \text{ cm})$

■ از الگوی رسم شده کپی کنید. (تصویر ۴۰-۱)

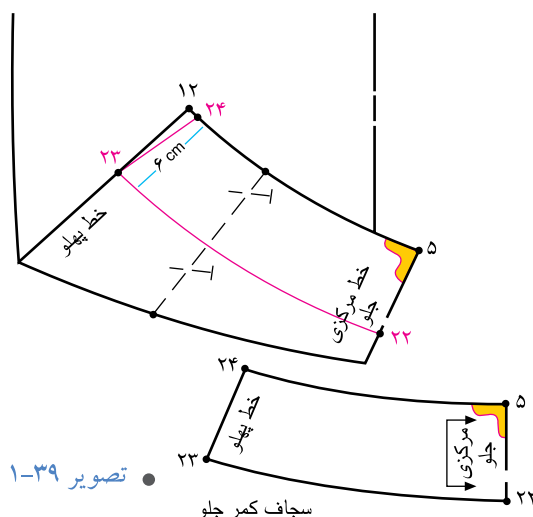

توجه:

اندازه «۰/۲۵ سانتی متر» کم شده در الگوی سجاف، در دامن به صورت خُرد جمع می شود.

● تصویر ۴۰-۱ ●

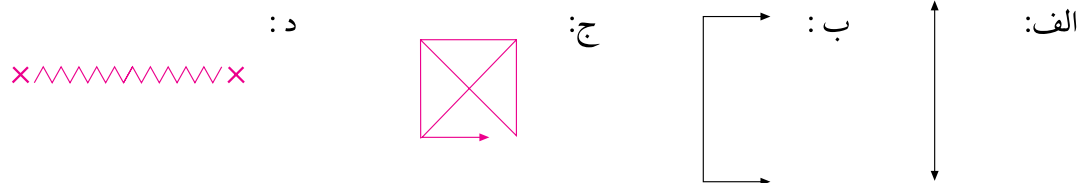
● تصویر ۳۹-۱ ●

سؤالات پایان فصل اول

تئوری

- ۱- ابزار رسم الگو را نام ببرید. (۴ مورد)
- ۲- کاربرد متر در خیاطی را بنویسید.
- ۳- موارد استفاده از خط کش های منحنی و ماری و گونیا را توضیح دهید.
- ۴- موارد استفاده از کاغذ الگو - پوستی - نایلون و مقوا را بنویسید.
- ۵- کاربرد قیچی - چسب - سوزن ته گرد را بنویسید.
- ۶- کاربرد علائم زیر را در یک جمله بیان کنید.

۷- کاربرد علامت موازنه در الگو را بنویسید.

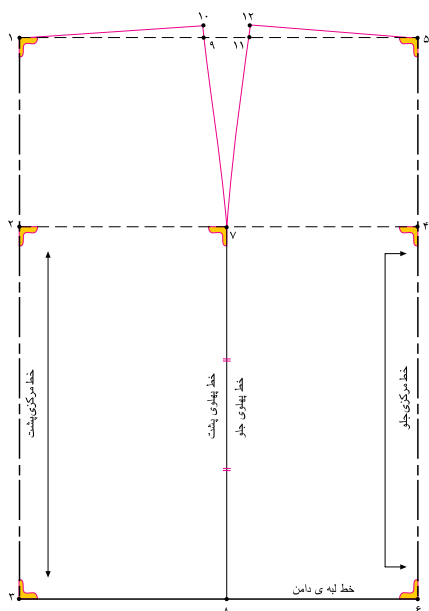
۸- اندازه های طولی (قد) دامن های (مینی - شانل - ماکسی) را بنویسید.

۹- طریقه اندازه گیری دور باسن در افراد با شکم برجسته را شرح دهید.

۱۰- علت اضافه شدن مقدار « ۰/۵ تا ۱/۵ سانتی متر » به $\frac{1}{4}$ دور

باسن در الگوی دامن را بنویسید.

۱۱- با توجه به شکل مقابل فاصله نقاط زیر چگونه بدست می آید.

الف: (۲ → ۷)

ب: (۱ → ۹)

ج: (۵ → ۱۱)

د: (۹ → ۱۰)